

MKA

Nederlandse Vereniging voor
Mondziekten, Kaak- en Aangezichts chirurgie

MONDBRANDEN

Burning mouth syndrome, denture sore mouth, glossodynie, glossopyrose, odontalgie

Van tong- en mondbranden mag pas worden, gesproken wanneer er bij inspectie van het slijmvlies geen afwijkingen zichtbaar zijn die de klachten kunnen verklaren. De klachten zijn vrijwel altijd dubbelzijdig en er zijn geen klachtenvrije weken of dagen. Daarnaast kan sprake zijn van smaakstoornissen en klachten over een droge mond of soms speekselvloed.

Hoewel er op grond van het dagelijks beloop van de klachten verschillende typen tong- en mondbranden kunnen worden onderscheiden, heeft een dergelijke typering geen betekenis voor het te voeren beleid.

De vaak met tong- en mondbranden gepaard gaande klacht van een droge mond kan eventueel worden geobjectiveerd met behulp van sialometrie; geneesmiddelen die de speekselsecretie kunnen verminderen, dienen zo mogelijk te worden vervangen.

Onbegrepen tandpijn (odontalgie) kan mogelijk een variant zijn van mondbranden.

Wanneer de klachten alleen de tong betreffen, worden ook wel de termen glossodynie of glossopyrose gebruikt. Klachten van brandend gehemelt-slijmvlies onder een gebitsprothese, zonder zichtbare slijmvliesveranderingen ("denture sore mouth"), worden in dit protocol gelijkgesteld met tong- en mondbranden.

Hoewel in de literatuur vaak wordt gesteld, dat er bij tong- en mondbranden een psychische component in het spel is, is hier wetenschappelijk weinig of geen bewijs voor. Dat geldt ook voor een eventuele relatie met geneesmiddelengebruik, hormonale stoornissen of inwendige ziekten.

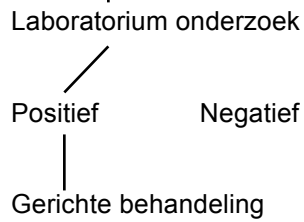
Bij niet-afwijkend (met name kleur) tong- en mondslijmvlies is de opbrengst van laboratoriumonderzoek, inclusief allergietesten, dermate gering dat deze mede uit kostenoverwegingen niet standaard worden aangevraagd. Een uitzondering wordt gemaakt voor patiënten jonger dan 30 jaar, aangezien het voorkomen van tong- en mondbranden op die leeftijd zeldzaam is. In die situatie worden de volgende bepalingen gedaan:

- Bezinkingssnelheid
- Erytrocyten
- Hemoglobine
- Hematocriet
- Mean cell volume (MCV)
- Mean cell hemoglobin (MCH)
- Mean cell hemoglobin concentration (MCHC)
- Ferritine
- Vitamine B 12
- Foliumzuur
- Nuchtere bloedsuiker

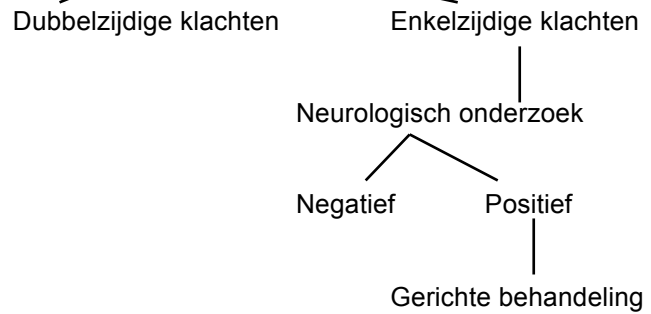
Bij de meeste patiënten verdwijnen de klachten spontaan, zij het soms pas na vele jaren. Veel patiënten hebben al voor zichzelf iets gevonden om de klachten iets te verminderen; vaak is dit in de vorm van kauwgom. Prothesedragers ervaren soms verlichting van hun klachten bij het uitlaten van de prothese.

Alleen bij extreme klachten kan worden overwogen om de patiënt psychisch te ondersteunen om met de klachten om te kunnen gaan in de vorm van een consult bij een klinisch psycholoog.

Patiënt <30 jaar

Patiënt >30 jaar

Voorlichting

Patiënt is niet gerustgesteld

Verwijzing naar psychiater of psycholoog ter sprake brengen (om met de klachten te leren omgaan en niet als bewijs voor een psychische oorzaak)

Patiënt is gerustgesteld

Patiënt wijst elke gedachte aan eventuele psychogene component af

Er zijn geen daadwerkelijke mogelijkheden voor behandeling.

- eventueel voorschrijven 'huismiddelen' (bv kamillethee)
- geen tandheelkundige of chirurgische ingrepen uitvoeren, waarvoor geen duidelijk indicatie bestaat
- geen 'ongerichte' verwijzing
- de mogelijkheid bieden van een vervolgspraak na bv 6 maanden

Literatuur

- Charleston IV, L. Burning Mouth Syndrome: A Review of Recent Literature. Curr Pain Headache Rep (2013) 17:336